

Fullmäktige 30.08.2021 § 118

§ 118

Motion om att stöda föräldrar

Beredning och upplysningar:
 Laitsaari Susanna
 Rämö Anu
 Pakarinen Ilkka
 Salminen Anne
 Råman-Maljonen Susanna
 Otranen Hannele
 Pippuri Terhi
 fornamn.efternamn@esbo.fi
 Växel 09 816 21

Förslag

Stadsstyrelsen

Fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på Saara Hyrkkös och 19 andra ledamöters motion 15.2.2021 om att stöda föräldrar och konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Behandling

Hyrkkö lämnade understödd av Ruoho m.fl. följande förslag till hemställan 24.1:

Fullmäktige hemställer att Esbo utvecklar tjänster som stöder föräldrar till unga, till exempel genom att intensiviera samarbetet mellan olika aktörer och genom att säkerställa att föräldrarna får information om de tjänster som erbjuds.

Hyrkkö lämnade understödd av Ruoho m.fl. följande förslag till hemställan 24.2:

Fullmäktige hemställer att man ser till att det finns tillräckligt med tjänster som stöder föräldrar till unga i synnerhet som en del av eftervården med anledning av coronakrisen.

Hyrkkö lämnade understödd av Ruoho m.fl. följande förslag till hemställan 24.3:

Fullmäktige hemställer att man senast i samband med välfärdsplanen för barn och unga utreder behovet av och möjligheten att skapa nya verksamhetsmodeller för att stöda föräldraskapet för föräldrar till unga med låg tröskel.

Kajava lämnade understödd av Juvonen m.fl. följande förslag till hemställan:

Fullmäktige hemställer att stödtjänster för föräldrar till unga ordnas så kostnadseffektivt som möjligt, till exempel som telefon- och webbtjänster.

Markkula lämnade understödd av Niemi m.fl. följande förslag till hemställan:

Fullmäktige hemställer att det ordnas stödtjänster för unga och föräldrar till unga så kostnadseffektivt, mångsidigt och förebyggande som möjligt, det vill säga både genom möten ansikte mot ansikte och per telefon och via webben.

Puntila lämnade följande förslag till hemställen:

Fullmäktige hemställer att motionen utvidgas till att omfatta även utbildning på andra stadiet (inom ramen för budgeten och effektiviteten).

Efter avslutad diskussion sammanfattade ordföranden de förslag som hade lämnats under diskussionen och konstaterade att stadsstyrelsens förslag hade godkänts enhälligt.

Därefter behandlades förslagen till hemställningar.

Ordföranden meddelade att hon inte tar upp Puntilas förslag till hemställen för behandling eftersom det strider mot I delen 1 kap. Fullmäktige 28 § i förvaltningsstadgan.

Ordföranden frågade om Hyrkkös förslag till hemställen 24.1. kan godkännas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig förslaget, konstaterade ordföranden att fullmäktige hade godkänt det enhälligt.

Ordföranden frågade om Hyrkkös förslag till hemställen 24.2. kan godkännas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig förslaget, konstaterade ordföranden att fullmäktige hade godkänt det enhälligt.

Ordföranden frågade om Hyrkkös förslag till hemställen 24.3. kan godkännas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig förslaget, konstaterade ordföranden att fullmäktige hade godkänt det enhälligt.

Ordföranden frågade om Kajavas förslag till hemställen kan godkännas enhälligt. Eftersom förslaget rönste motstånd, konstaterade ordföranden att det krävs omröstning.

Ordföranden föreslog att de som understöder Kajavas förslag till hemställen röstar "ja" och de som motsätter sig förslaget röstar "nej". Fullmäktige godkände ordförandens förslag.

Fullmäktige förkastade Kajavas förslag till hemställen med 9 röster mot 46 och 19 blanka. Röstningslistan bifogas till protokollet.

Ordföranden frågade om Markkulas förslag till hemställen kan godkännas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig förslaget, konstaterade ordföranden att fullmäktige hade godkänt det enhälligt.

Beslut

Fullmäktige:
Stadsstyrelsens förslag godkändes enhälligt.

Dessutom godkändes följande hemställningar:

Fullmäktige hemställer att Esbo utvecklar tjänster som stöder föräldrar till unga, till exempel genom att intensivfiera samarbetet mellan olika aktörer och genom att säkerställa att föräldrarna får information om de tjänster som erbjuds.

Fullmäktige hemställer att man ser till att det finns tillräckligt med tjänster som stöder föräldrar till unga i synnerhet som en del av eftervården med anledning av coronakrisen.

Fullmäktige hemställer att man senast i samband med välfärdsplanen för barn och unga utreder behovet av och möjligheten att skapa nya verksamhetsmodeller för att stöda föräldraskapet för föräldrar till unga med låg tröskel.

Fullmäktige hemställer att det ordnas stödtjänster för unga och föräldrar till unga så kostnadseffektivt, mångsidigt och förebyggande som möjligt, det vill säga både genom möten ansikte mot ansikte och per telefon och via webben.

Redogörelse

Saara Hyrkkö och 19 andra ledamöter lämnade 15.2.2021 en motion om att stöda föräldrar.

De ledamöter som undertecknat motionen föreslår att staden vidtar åtgärder för att utveckla stödtjänsterna för föräldrar till unga som närmar sig puberteten och unga som är i puberteten. I motionen nämns till exempel att familjerådgivningens åldersgräns höjs från 13 år till 18 år, att föräldrarna till unga som är i puberteten bjuds in till familjerådgivningen samt att elevhälsan och skolan genomför familjeträning för målgruppen.

Svar

I åldersgruppen 13–17 år finns över 15 000 unga vars föräldrar vi strävar efter att erbjuda möjlighet att få tillräckligt med förebyggande stöd och stöd med låg tröskel. Dessutom erbjuder vi personlig service som riktas till dem som behöver sådan. Med nuvarande resurser är det inte möjligt att stöda alla föräldrar genom individuell handledning ansikte mot ansikte. Den förebyggande service som erbjuds hela målgruppen genomförs i första hand i form av informationsinslag, föräldramöten och handledningsmaterial för föräldrarna. I framtiden strävar vi efter att allt bättre utnyttja de möjligheter digitala tjänster erbjuder, vilket gör tjänsterna tillgängligare för kommuninvånarna.

Vi strävar efter att förstå kommuninvånarnas behov och önskemål och efter att rikta tjänsterna enligt dessa. Via Västra Nylands social- och hälsovårdsprogram kommer vi att delta i delaktighetsenkäten för projektet Familjer i fokus i september 2021. Västra Nylands social- och hälsovårdsprogram genomför dessutom en kund-/invånarenkät i maj 2021 i anslutning till familjecentertjänsterna för barn, unga och familjer.

Skolans uppgift är att ansvara för undervisningen och stöda elevernas tillväxt. Detta lyckas bäst genom ett smidigt samarbete mellan hemmet och skolan, vilket förutsätter att parterna är aktiva, öppna och engagerade. Frågor kring puberteten som närmar sig kan behandlas bland annat på föräldramöten. De erbjuder föräldrarna möjligheter att i en grupp med andra i en likadan situation utbyta erfarenheter om till exempel hur man kan stöda skolgången för ett barn som närmar sig puberteten eller hur man förhåller sig till förändringar i kamratkretsen.

Till **skol- och studerandehälsovårdens** uppgifter hör, förutom att främja elevernas tillväxt och utveckling samt hälsa och välfärd, även att stöda föräldrarnas och vårdnadshavarnas fostringsarbete. Föräldrarna är alltid välkomna att delta i hälsovårdarens mottagningar och läkarmottagningar och de kallas separat att delta i hälsoundersökningarna i årskurs 1, 5 och 8. Vid dessa undersökningar utreds utöver elevens välmående även hur föräldrarna och hela familjen mår och vid behov avtalas om fortsatta besök. Föräldrarna kan också komma till hälsovårdarens öppna mottagning för att diskutera olika frågor. Vid behov hänvisas familjerna till intensivare stöd för föräldraskap.

Psykologerna och kuratorerna inom elevhälsan har till uppgift att ge stöd och handledning för studier och skolgång. Arbetet innebär att eleverna möts i skolan, i deras egen vardagsmiljö. Elevhälsan stöder också föräldraskapet vid behov. I vissa skolor har man bland annat bedrivit föräldragrupsverksamhet. Till exempel i en skola med årskurs 1–6 och en skola med årskurs 7–9 i Alberga har man i cirka tio års tid ordnat föräldragrupsverksamhet där man går igenom olika roller i föräldraskapet. Grupperna är riktade till föräldrar till elever som närmar sig puberteten eller som är i puberteten. Grupper har inte ordnats under de två senaste åren på grund av brist på intresserade föräldrar.

I stället för att utvidga den traditionella gruppverksamheten ser vi det i fortsättningen som ett beaktansvärt alternativ att rikta tjänsten till allt bättre utvalda målgrupper. Det skulle vara viktigt att ordna grupper till exempel för vårdnadshavarna för elever som inte går i skolan, då man tillsammans med andra i samma situation kan fundera på sätt att stöda elevernas skolgång och välmående i svåra situationer. Den riktade föräldragrupsverksamheten skulle kunna ordnas i samarbete mellan bildningssektorn och social- och hälsovårdssektorn.

Familjesocialarbetet ansvarar för hemservice, socialhandledning och familjearbete samt stödrelationer för barnfamiljer enligt socialvårdslagen fram till 18 års ålder. Klienterna hänvisas till tjänsterna genom att de själva kontaktar rådgivningen inom socialtjänster för barnfamiljer, genom kontakt enligt socialvårdslagen eller genom en barnskyddsanmälan. År 2020 har rådgivningen inom socialtjänster för barnfamiljer intensifierats och för närvarande får kommuninvånarna via samma kanaler kontakt med både familjesocialarbetet och familjerådgivningen. Rådgivningen kan kontaktas genom att ringa eller via en webbknappt.

En del av klienterna kan stödas och hjälpas redan vid rådgivningen. När klientens situation kräver det inleds en bedömning av servicebehovet. På basis av bedömningen beviljas familjen nödvändiga tjänster. Tjänster som svarar på behovet av stöd för familjer med barn över 13 år är oftast socialhandledning och familjearbete inom familjesocialarbetet. Familjearbetet genomförs vanligen i familjens hem och har som syfte att stöda föräldrarna i fostringsuppgiften. Arbetet kan innefatta till exempel stöd och handledning i att skapa gemensamma spelregler i hemmet eller i frågor som gäller dygnsrytmen eller växelverkan mellan familjemedlemmarna. Socialhandledning är stöd, handledning och rådgivning som är avsedd för barn och unga samt deras familjer i olika livssituationer. Genom socialhandledning stöds bland annat unga som har problem med skolfrånvaro eller utmaningar i anknytning till sina kamratrelationer eller hur de tillbringar sin fritid.

För stöd och vård av unga finns i Esbo **ungdomspolikliniken Nupoli**, vars tjänster är riktade till 13–22-åringar med lindriga och medelsvåra problem med sin psykiska hälsa och användning av rusmedel. Till Nupolis tjänster behövs ingen remiss. Stöd kan sökas med låg tröskel av unga, familjer eller nätverk.

Nupolis tjänster är i första hand riktade till unga. Nupoli erbjuder individuell vård för unga, men även föräldrarna får handledning och rådgivning. Nupoli har en egen grupp för föräldrarna som sammanträder regelbundet kring olika teman. I Nupoli har man märkt att det finns ett stort behov av intensivare stöd för föräldrarna vid sidan av vården av de unga. Genom att stöda föräldrarna kan man eventuellt också påverka de ungas välmående och minska symtomen.

Höjningen av åldersgränsen för **familjerådgivningen** från 13 år till myndighetsåldern är en viktig komplettering till tjänsterna för unga och familjer. Genom att stöda hela familjen kan man öka den ungas och föräldrarnas välbefinnande. Bland dem som sökt sig till Nupolis tjänster har det i synnerhet under coronapandemin funnits flera 12-åriga unga som snart fyller 13. Dessa unga faller mellan stolarna, eftersom de är för gamla för familjerådgivningens tjänster men för unga för Nupolis tjänster. I Nupoli har man också märkt att många 13-åringar inte drar nytta av individuella möten i den mån som de skulle dra nytta av familjemöten som inte är möjliga att genomföra i Nupoli. I detta avseende är höjningen av åldersgränsen för familjerådgivningen en mycket viktig komplettering till stadens tjänster för att hjälpen ska nå de unga och deras familjer i rätt tid och jämlikt oberoende av ålder.

I motionen och den ovan nämnda beskrivningen av Nupolis verksamhet konstateras det att familjerådgivningens tjänster i Esbo är begränsade till barn under 13 år och deras föräldrar och det önskades att åldersgränsen höjs. Till denna del har frågan redan tidigare beretts i staden och från 1.1.2021 omorganiserades verksamheten inom familjerådgivningen så att vakanser för en psykolog och en familjerådgivare kunde riktas för verksamheten. Grunden för detta var att man ville inleda rådgivning i uppfostrings- och familjefrågor för familjer med unga. Rekryteringarna har gjorts och verksamheten inleds i maj 2021. Målet är att efter att servicen inletts i första hand erbjuda föräldrarna till unga i åldern 13–17 år tjänster som stöder föräldraskapet när den basservice som beskrivits tidigare inte har varit tillräcklig. I början kommer tyngdpunkten i arbetsuppgifterna att ligga på att skapa samarbetsnätverk med aktörer som erbjuder tjänster för unga och därigenom att integrera stödet för föräldraskap som erbjuds föräldrar till unga i åldern 13–17 år i det gemensamma serviceutbudet. När arbetsbeskrivningen etableras kommer tyngdpunkten i arbetsuppgifterna att ligga på konsultativt arbete, nätverkssamarbete samt psykoedukation för föräldrar genom information, informationsinslag, personliga möten, riktad gruppverksamhet och i framtiden också e-tjänster.

Effekterna av tjänster som stöder föräldrarna till unga bedöms och utvecklandet av servicehelheten fortsätter senast i samband med uppdateringen av välfärdsplanen för barn och unga.

Beslutshistoria

Stadsstyrelsen 14.6.2021 § 208

Förslag

Omsorgsdirektör Svahn Sanna

Stadsstyrelsen föreslår för fullmäktige att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på Saara Hyrkkös och 19 andra ledamöters motion 15.2.2021 om att stöda föräldrar och konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Beslut

Stadsstyrelsen:
Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Beslutshistoria

Social- och hälsovårdsnämnden 26.5.2021 § 55

Förslag

Direktör för familje- och socialtjänster Ahlström Mari

Social- och hälsovårdsnämnden föreslår för stadsstyrelsen och vidare för fullmäktige att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom

som svar på Saara Hyrkkös och 19 andra ledamöters motion av 15.2.2021 om att stöda föräldrar och konstaterar att frågan är slutbehandlad.

Behandling

Föredraganden ändrade sitt förslag på följande sätt:
”Effekterna av tjänster som stöder föräldrarna till unga bedöms och utvecklandet av servicehelheten fortsätter senast i samband med uppdateringen av välfärdsplanen för barn och unga.”

Beslut

Social- och hälsovårdsnämnden
Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Beslutshistoria